

VALJEVSKE PLANINE

Podrinjsko-valjevske planine ispunjavaju delove severozapadne i središnje Srbije, čineći razvođa između Kolubare i Jadra na severu, Drine na jugozapadu i Zapadne Morave na jugu. Severno od njih nalaze se reoni donje i gornje Kolubare, Tamnave, Posavine i Pocerine, koji su široko otvoreni prema Loznici, Zmaju, a naročito Beogradu.

Ove planine imaju niz osobenosti od kojih su dve veoma značajne za severne i središnje delove Srbije: veliku dužinu i mahom uporedni pravac pružanja.

Protežući se oko 117 km, one su posle pogranične Stare planine, najduže srpske planine (duže od Kopaonika, a re i Prokletija). Uz to one se prostorno povezuju sa Rudnikom, stvarajući tako uporedni planinsku gredu dugu 142 km, koja pregrađuje gotovo čitavu srednju Srbiju.

Ova planinska greda umanjuje dejstvo hladnih vetrova sa severa i toplih sa juga, omogućuje povećavanje količine padavina i pojavu brojnih tokova iste planinske vode koji natapaju Podgorinu, Raševinu, Jadar, Gornju Kolubaru i Umadiju na severnoj, odnosno Azbukovicu i Ušiću Crnu Goru na južnoj strani. Uz to se Podrinjsko-valjevske planine pružaju najpre od severozapada ka jugoistoku, a potom od zapada ka istoku. Podrinjsko-valjevske planine su izgrađene većim delom od nekarbonatskih stena, usled čega su manje krševite, a više zaobljene i blago disecirane, bogatije vodom, većim delom pokrivene plodnim glinovitim zatorom, obrasle bujnim šumama i pašnjacima. Ove prirodne pogodnosti za čivi svet nisu podjednake na svakoj planini ali ipak dominiraju na njima.

Slika 3

Foto: Filip Maksimović
Društvo istraživača
Vladimir Mandić Manda

slika 3 - Vodopadi reke Tribuće, desne pritoke reke Trešnjice. Reka Tribuća ima nekoliko vodopada visine od 10 do 20 metara. Reka i vodopadi su prohodni samo uz korišćenje specijalne penjačke opreme. Pogled na 4. vodopad visine 16 metara.